

MANNA

XVIII. évf. 10. szám

A Budai Baptista Gyülekezet lapja

2022. október

Luther

*Az éjszakában árva gyertya ég,
araszolva oszlik a sötét,
- az eislebeni bányák vágatában,
apja nehéz léptei sorában
jelentett ilyen sokat a kevés...*

*A kolostor fala kődbe vész,
s vele együtt az a súlyos század,
olyan, mint egy ünnepi káprázat,
amelyből küzdve nőtt ki a jelen,
hogy a meglelt Fény a fénye legyen
villogó századunk sötétjének!*

*Zajából tisztán csendül az ének;
a hitvallók ősi zsolozsmája,
- ma azoknak hangtalan imája,
akik egymás kezét fogják hitben:
"Erős várunk nekünk az Isten!"*

Lukátsi Vilma

Radikális engedelmesség = radikális változások

„Tizenkét éves volt Manassé, amikor uralkodni kezdett, és ötvenöt évig uralkodott Jeruzsálemben. Azt tette, amit rossznak lát az Úr: olyan utálatos dolgokat, mint azok a népek, amelyeket kiűzött az Úr Izráel fiai elől.” (2Krón 33,1-2)

„Eltávolította az Úr házából az idegen isteneket és a bálványokat, továbbá minden oltárt, amelyet az Úr házának a hegyén és Jeruzsálemben építtetett, kidobott a városon kívülre. Az Úr oltárát pedig helyreállította, békeáldozatokat és hálaáldozatokat mutatott be rajta, és megparancsolta Júdának, hogy Izráel Istenét, az Urat tisztelje.” (2Krón 33,15-16)

Nehéz elhinni, hogy mindkét fenti igeszakasz ugyanannak a személynek a tetteit írja le. Júda királyként messze nem olyan módon kezdte az uralkodását, ahogyan azt Isten elvárta volna. „Manassé tévelygésbe vitte Júdát és Jeruzsálem lakóit, és még gonoszabb dolgokat követtek el, mint azok a népek, amelyeket Izráel fiai elől kiirtott az Úr.” (2Krón 33,9) Emiatt pedig, mivel az Úr figyelmeztetésére sem hallgattak, ő az asszírok kezébe adta Manassét, aki a nyomorúságában megalázkodott az Úr előtt és segítségül hívta őt. Isten pedig megkönyörült rajta és adott neki egy újabb esélyt Júda trónján. Ez a bűn és a bűnből fakadó nyomorúság mélységét is megjárta uralkodóként ezzel a lehetőséggel és radikális reformok végrehajtásával tett tanúbizonyságot arról, hogy bizony már tudja, hogy az Úr az Isten. Nincs más, aki tiszteletet és áldozatot érdemelne. A mindenható Úrnak a megismerése megadta a kellő bátorságot és elszántságot ahhoz, hogy fel merje vállalni azt a megaláztatást, hogy mindaz, amiben eddig hitt, amiért áldozatok sokaságát hozta, valójában semmit nem ér. Egy nagy rakás szemét az egész, ami csak arra jó, hogy kidobják a városon kívülre. Manassé hajlandó volt felvállalni egész népe előtt azt a hatalmas tévedést, amiben eddig élte az életét, és amibe őket is belevitte. A bűnbánata pedig nemcsak szavakban történt meg, hanem radikális reformok véghezvitelében is. És hála Istennek nem ő volt az egyetlen ember a történelem során, aki hatalmas pozitív változtatásokat vitt véghez mind a saját, mind pedig a közösség életében.

Októberben nagy hangsúlyt kap a reformációra való emlékezés a protestáns gyülekezetekben, ugyanis olyan létfontosságú változások történtek ezáltal az egyházban, amiért nem tudunk elégszer hálát adni az Úrnak.

Ha ezek nem történtek volna meg, megannyi a számunkra már a legtermészetesebbnek tűnő dolgoktól lennénk megfosztva. A legtöbben nem ismerhetnénk az üdvösség egyedüli útját, ugyanis sem a Bibliát nem olvashatnánk, sem érthető, tiszta igehirdetéseket nem hallhatnánk. Nemcsak a hatalmas élelmiszer-, rezsi- és üzemanyagárak miatt fájhatna a fejünk az anyagiak tekintetében, de még amiatt is, hogy vajon ki tudjuk-e vásárolni a szeretteinket a tisztítóútz szenvedéseiből. Nemcsak az anyagi, vagy a földi élet miatti bizonytalanság kínozna, hanem az örök sorsunkról sem lehetne semmilyen biztos meggyőződésünk. Milyen elkésztő élet lenne ez. És persze a fentebb említett dolgokon túl is lehetne folytatni az akkori egyház működéséből fakadó, örök élet-halál kérdéseit meghatározó tévedéseket.

Dicsőség az Úrnak azért, hogy Ő elhívott olyan embereket, akik megértették, hogy valójában miről is szól Isten ígéje. Ez a megértés pedig nem maradt egy egyszerű, ám önmaguknak megtartott felismerés, hanem elszántan és bátran szót emeltek ezek mellett és az egész egyházat és abban emberek életét alapjaiban felforgató változtatásokat hajtottak végre. Ők felismerték, hogy a mindenható Istennek való engedelmisség fontosabb, mint az embereknek engedelmeskedni, vagy megmaradni a már jól kialakult dolgok kényelmében.

Az emberi életben megnyilvánuló radikális változásra azonban nem csak a Manasséhoz hasonló ókori uralkodóknak, vagy a korai újkor római katolikus egyházában élő embereknek volt szüksége, hanem a XXI. századi keresztyéneknek is szerte a világon. Többek között a reformátoroknak is köszönhetően mi már akadályoztatás nélkül tanulmányozhatjuk az ígét, hallgathatunk igemagyarázatokat és ezáltal folyamatosan növekedhetünk Isten megismerésében és ezáltal az életünkre vonatkozó akaratának a megértésében. Minden

szükséges a rendelkezésünkre áll, a kérdés csak az, hogy mit kezdünk mindezzel? Az Úr nem azért íratta le és őrizte az Ő ígétét évezredekken keresztül, hogy mindössze nagyobb ismeretre tegyünk szert, vagy hogy legyen egy kimeríthetetlen beszédtemánk, hanem hogy radikális változásokat vigyen végbe az elveszett emberek életében. Hálás vagyok azért, hogy az én és valószínűleg a te életedben is véghez vitte már a legradikálisabb változást: a halálból életre hívás hatalmas változását. Ez a hatalmas változás azonban mindig csak az elindítója a radikális változások sorozatának. Manassé és a reformátorok, amikor megértették Isten akaratát minden követ megmozgattak, hogy meg is tegyék azt. Mi mennyire tesszük ezt? Mennyire merünk radikálisan engedelmeskedni a mi megváltó Urunk akaratának? Az életben vannak dolgok, amikkel óvatosan kell bánni. Miközben sózod az ételed vigyázz, nehogy túl sós legyen! Miközben cukrozod a kávédat vigyázz, nehogy túl édes legyen! Miközben pedig Istennek engedelmeskedsz, arra vigyázz, nehogy felszínes légy!!!

Vannak olyan felszólítások, amiknek könnyű engedelmeskedni; vannak, amiknek már kicsit nehezebb; és vannak olyanok is, amiket már lehetetlennek érzünk. Az Úr azonban nem állít lehetetlen feladat elé, csak olyan elé, amiért komoly erőfeszítéseket kell tennünk. A kérdés csak az, hogy hajlandóak vagyunk-e erre? Arra választattunk ki, hogy szentek és feddhetetlenek legyünk, ami nem fér össze a kényelmes keresztyénséggel. Radikális változásokat komoly harcok eredményeznek. Ne várjunk a körülményeink megváltozására ahhoz, hogy engedelmeskedjünk, hanem az engedelmisségünkkel legyünk hatással a körülményekre! Ha te már tudod, hogy az Úr az Isten, élj eszerint és tedd, amire felszólít! Legyünk a radikális engedelmisség emberei!

Góczy János

KÖSZÖNET

Tartozásom – Krisztussal a tűzpróbában

2021 vége felé történt: prédikációt hallgattam a Bárány menyegzőjéről (Mt 22). Nagyon elgondolkodtatott, hogy egy embernek nem volt menyegzői ruhája, ezért kidobták a helyiségből. Kérdés, van-e nekem menyegzői ruhám? Ez nem a külsőt, hanem a belsőt jelenti, a lelkit.

Ezután következett, hogy nagyon súlyos állapotba kerültem (COVID), és én eldöntöttem, hogy nem megyek be a kórházba. Azt mondtam az Úrnak, hogy én késsen vagyok, kérem, hogy nyissa meg a MENNY kapuját számomra. Végül ez nem történt meg, megadtam magam. A kórházban, főleg éjszaka nagyon áldásos kapcsolatban volt részem az Úrral. Soha nem voltam még ilyen közel Istenhez. Sok mindent felszínre hozott, megvilágított az életemben, és meg kellett látnom, hogy hiányos a menyegzői ruhám: első az engedelmesség, és van még más is.

Az Ige azt mondja, hogy „Ámbár Fiú, megtanulta azokból, amiket szenvedett, az engedelmisséget.” (Zsid 5,8). Ki vagyok én, aki azt akarom tenni, amit jónak látok?

Hálás vagyok Istennek a hosszú türelméért, és hogy az Ő gondolatai nem az én gondolataim. Hálás vagyok az Ő erejéért, és a gyülekezet hűségéért, közbenjáró imádságáért, amit nagyon-nagyon köszönök!

Istenünk nagyon gazdag áldását kívánom minden drága testvéremre! Az imának hatalmas ereje van!

Sok szeretettel: **Kálmánné Erzsike**

IMAHÁZUNK TÁJÁN

Elindult az új Bibliaköri tanév gyülekezetünkben. Köszönjük a közös kezdőimát az igehirdetés elején, és kérek, hordozzátok imában a gyerekeket és tanítóikat – vasárnaponként és hétköznap is!

A gyerekeket idén szétszedtük két csoportra, a FELFEDEZŐK-ből kivált egy idősebb csapat, akik ma, hosszas ötletelés és beszélgetés után a HANGYAI FI nevet választották maguknak.

Sonkoly Tamás

„A teljes Írás Istentől ihletett, és hasznos a tanításra, a feddésre, a megjobbításra, az igazságban való nevelésre; hogy az Isten embere tökéletes és minden jó cselekedetre felkészített legyen.” (2Tim 3,16-17)

Új fókuszidőszak

Az elmúlt közös hétvégénkel elindult gyülekezetünk következő fókuszidőszaka: „Nincs szükségem gyülekezetre. Vagy mégis?”

Világszerte és a mi gyülekezetünkben is megfigyelhetőek azok a trendek, amelyekkel megváltozik a hívők hozzáállása, kötődése a gyülekezethez. Ez lehet egészséges is (például hagyományok és elvárások helyett önazonosság), de lehet egészségtelen is (például énközpontúság és kényelem, mint fő döntési szempontok).

Amikor valaki bemelegszik, gyülekezeti tag lesz, akkor át szokta gondolni, hogy Isten szerint miről is szól egy gyülekezet, ő személy szerint miért is tartozna oda. De érdemes ezt nem csak életünkben egyszer, hanem újra és újra Isten elé vinni, tanulni róla, imádkozni érte. Erről fognak szólni a következő hetek a gyülekezetünkben.

Bátorítunk titeket, hogy napi csendességetekben fókuszáljatok egyénileg is erre a témára! Újítson, igazítson meg minket egyesével és együtt is a mi Istenünk, aki a gyülekezetünknek is Ura.

Részletes beszámolót következő lapszámunkban olvashatnak a testvérek.

Budai Menedék

Talán utoljára fogadtunk vendégeket... meglátjuk, Isten hogy vezet minket és a körülmények hogyan alakulnak.

Ezúttal négy hölgyet láttunk vendégül – ők már nem a klasszikus menekültek, hanem egy programozó képzésre/konferenciára utaznak Portóba, ahová meghívást kaptak. Sok ukránnak akár szó szerint is megsemmisült a munkahelye, többekkel is találkoztunk már, akik átképzik magukat grafikusnak, programozónak, így próbálnak új megélhetést teremteni.

Nagyon köszönöm ezúttal is mindenkinek a sok-sok segítséget, igazi csapatmunka most is a róluk való gondoskodás!

Sonkoly Tamás

BIZONYSÁGTÉTEL

Megreformált boldogság

Napok óta jár a fejemben egy pár hete felhozott téma az egyik házicsoporthoz tartó alkalmon. A boldogságról hozott témát a testvérünk. Feltette a kérdést, boldogok vagyunk-e, az Úrban. Sok minden előjött, a boldogmondások, és sok más Ige is. Beszélgettünk, imádkoztunk. Ezen gondolkodtam még napokkal később is.

Boldog vagyok-e az Úrban? Könnyű volt elsőre rávágni, hogy igen. Éreztem azonban, hogy ez egy kicsit csúsztatás. Boldog vagyok, ha az imáim meghallgatásra kerülnek. Ha valaki megtér. Ha valaki meggyógyul. Ha van elég pénzem a megélhetésünkre. Ha van egészségem. Ha van erőm dolgozni. Hálás vagyok és dicsőítem az Urat. Elgondolkodtam a boldogmondásokon is. Tulajdonképpen egyik sem éppen boldogító test szerint. A sírókat megvigasztalja, a szegényeket megelégtíti stb. – test szerint egyikük sem boldog. Ha megfordítom a sorrendet, arra jutottam, hogy ez a világ test szerint senkit sem tesz tartósan boldoggá. Hány és hány ismert, vagy híres embert ismerünk, akiknek mindenük megvan, és mégis boldogtalanok. Ugyanakkor hány és hány embert ismerek, akiknek semmijük sincs és milyen boldogok az Úrban. Na és én hogy állok? Sajnos rá kellett jönnöm, hogy vannak hiányosságaim.

Minden nehézség, félelem elnyomja a boldogságot. Első szeretet. Amikor megtértem, nem számított semmi. Tényleg boldog voltam a körülményektől függetlenül. Mára ez mintha erősen megkopott volna. Elszégyelltem magam. Csak annyi maradt volna, ha megkapom, amit kérek, dicsőítem az Urat, ha nehézségek jönnek, ha nem kapom meg, akkor lógó orral megyek aludni? Hiszen

mi lenne fontosabb, mint az élő Isten gyermekének lenni? Mi történhet, ha Ő az én édesapám, aki ég és föld Ura? Van e bizodalom ahhoz, hogy ne csak erre a világra nézzek? Ne csak a hiányaimat, és hiányosságaimat lássam, hanem azzal a tudattal éljek, hogy a Mindenható szeretetét, Krisztus megváltását tekintsem? Az első szeretet emlékére el ne felejtsem, hanem idézzem fel, ha kell napjában többször is.

Mi is a szorongásom tárgya? Ezerféle. Háború, inf-láció, óriási számlák, félelem a szegénységtől, hidegtől, nélkülözéstől? Félelem a gyerekeim, unokáim jövőjére nézve, szóval mindentől, ami ma körülvesz minket. Hajjaj! Ez igazán nem boldogít senkit test szerint. Anynyira örülök, hogy nekem nem test szerint kell élnem. Az Ige és imádság által békét, és ki merem mondani, hogy boldogságot élhetek meg, minden nap. Nem percekre, hanem mindig. Elém jött egy ige, aminek számomra óriási jelentősége lett. Gyakran felidézem, és szinte magam is rácsodálkozom, hogy még mosolygok is, és teljes békességem lesz. Olyan érzésekre és felszabadulásra jutok, amit emberileg nem is értek. Ezt az ígét szeretném most megosztani veletek, hiszen napjainkban aktuálisabb, mint az életemben eddig bármikor.

„Mert a fügefák nem fognak virágozni, a szőlőtőkék nem lesz gyümölcs. Hiányozni fog az olajfák termése, a kertek sem teremnek ennivalót. Kivész a juh az akolból, és nem lesz marha az istállóban. De én vigadozni fogok az ÚR előtt, víg örömmre indít szabadtér Istentem. Az ÚR, az én Uram ad nekem erőt; olyanná teszi lábamat, mint a szarvasokét, és magaslatokon enged járni engem.” (Hab 3,17-19)

Sonkoly Ági

Reformkonyha – Istennel

A dolog, amiben Isten mostanában számomra is látványosan reformál engem, valami olyasmi, amivel mondhatni gyerekkorom óta küzdök. S bár sokszor tudtam benne sikereket elérni, visszatekintve ezek mind nagyon emberi erőből, emberi motivációkkal történtek, s nem is voltak hosszantartóak. Nem más ez, mint az evés, az étellel való kapcsolat.

Egyrésztől sokáig szélsőségek jellemezték az étkezési szokásaimat: hol falánkság, mohóság, telhetetlenség lett úrrá rajtam, hol tarthatatlan diétákat próbálgattam, mintegy vezeklésképp a habzsolós napokért.

Másrésztől napjaim, gondolataim, vágyaim nagy része szintén az ételek, evési szokásaim (legyen az akár egészséges szokás) körül forgott évekig. Ez hol erősebb

volt, hol gyengébb, de mindenesetre ott volt az életemben és elvett azokból az erőforrásokból, amit másra, jobbra, örökkévalóbbra szánhattam volna. Az étel, az evés istenítése volt már ez nálam.

Harmadrésztől pedig azt is megfigyeltem magamon, hogy kiélezett negatív érzelmi helyzetekben vagy azokat követően étellel vigasztaltam, nyugtattam, boldogítottam magam életvitelszerűen. Ami megint csak azt támasztja alá, hogy nagyon nem volt jó helyen a prioritásaim között ez az egész „kaja dolog”.

Ami Isten megoldását jelentette mindezekre, az nem más, mint a böjt. Érdekes, fiatalabb koromban sokáig rendszeresen böjtöltem azt gondolván, hogy ez a hívó élet egy elengedhetetlen eleme, de valahogy ma mégis úgy érzem, hogy akkor emberi erőből tettem ezt... fel is hagytam ezzel a szokással évekre.

Az utóbbi időben azonban Isten újra elém hozta a bőjt lehetőségét, amivel tényleg helyes mederbe terelte a gondolataimat, szokásaimat, motivációimat nemcsak az evéssel, étellekkel, de a bőjttel kapcsolatban is. Amit tapasztalok mindkettővel kapcsolatban, az a szabadság. Büntudat, vádolás, csalódottság, tehetetlenség helyett. Szabaddá lettem arra, hogy azt és annyit egyek, akkor, amikor szüksége van a szervezetemnek rá. Szabaddá lettem arra, hogy büntudat nélkül élvezzek egy jó ételt.

Szabaddá lettem arra, hogy nevén nevezzem az érzelmeimet és Isten elé vigyem őket. És szabaddá lettem arra is, hogy élvezzem a bőjt testemet-lelkemet tisztító, gyógyító, élesítő hatását. Önfegyelmet, önmegtartóztatást tanít nekem Isten tehát mostanában. S remélem, az étvágyam fölötti kontroll elnyerése más területekre is átvédődik a Szentlélek erejéből, ami hiszem, hogy szüntelenül dolgozik bennem is.

Bodóné Doroti

Reformedzésben

Abban a folyamatos formálódásban, amiben az újjászületésem óta járhatok (a megszentelődésben!), jellemzően kétféle állapotot szoktam észrevenni. Az egyik az, amikor a szemem elé kerül valamilyen konkrét probléma, nehézség, próba és nagyjából azt is látom, hogy mi lenne az Isten szerinti út, amit el kellene sajátítanom, amire át kellene térnem. A másik az, amikor csak a megfoghatatlan bizonytalanságot, tökéletlenséget, céltalanságot érzem, de nem igazán tudom, hogy mit kellene tennem, mit kellene változtatnom; nincsenek kapaszkodók, nem érzem a Lélek vezetését.

Bizonyára létezik egyensúlyi állapot is, amikor akadályok, próbák és nehézségek nélkül mélyül az egyén istenismerete, lelki békéje, gyarapodik a szeretete, de rám ilyesmi nem különösebben jellemző. Alkati dolog ez, ami nem korlátozódik a lelki fejlődésemre, hanem általában igaz a hétköznapjaimra, az emberi kapcsolataimra, a munkámra, miegyébre. Isten biztosan meg tudna belőle szabadítani, de könnyen el tudom hinni: van rá oka, hogy nem teszi. Könnyen lehet, hogy így hasznosabb munkása tudok lenni, nem ragad annyira el a kevélység, jobban észreveszek hibákat – ki tudja; nem tartom fontosnak, hogy meg tudjam indokolni ennek az adottságomnak az értelmét.

Főleg hogy egyfelől ugyan folyamatosan a beteljesületlenség, a tökéletlenség, az inkompetencia érzését adja, vannak mellette hasznai is: például hogy folyamatosan rácsodálkozhatok Isten újjáformáló munkájára – hiszen alapélményként, rendszeresen érzem azt, hogy valamit rosszul csinállok, valamiben komolyan fejlődnöm kellene. Jó példa erre a tavaszi előjárósági hétvége, ahol a közös munka magvát egy önismereti tréning alkotta, azonosítva a személyes erősségeinket, gyengeségeinket, ajándékainkat, vakfoltjainkat és így tovább. Bár szőrmentén tudtam róla, hogy léteznek ilyen tréningek, közelebbi kapcsolatba soha nem kerültem semmi ilyesmivel, így aztán abszolút új élményként csodálkozhattam rá, hogy mennyire nehezen tudom értelmesen megragadni, értelmezni, szervezni egy csomó szeptét az életemnek, egyszersmind azoknak a feladatoknak, amiket Isten úgy tűnik, hogy rám (is) bízott – akár a családomban, akár az egyéb emberi kapcsolata-

imban, akár a munkahelyi pályafutásomban, akár a gyülekezetben.

E felismerést enyhe pánik követte, mert nem igazán volt rá ötletem, hogyan lehet fejlődni a tudatosabb, felelősségteljesebb életben. Isten második eszköze az előrelépésben (az első lépést jelentő felismerés után) Sonkoly Tamás volt, aki már ott helyben, a kapcsolódó beszélgetések során említette, hogy a coaching (életszervezési tanácsadás) műfaja nagyjából pont ilyen problémák megoldását célozza, érdemes lenne felkeresnem valakit, aki ezzel foglalkozik. A következő eszköz így Tamás felesége, Annina lehetett, aki épp mostanában járt coachképzésre, így ismert olyan embert, akit szívesen tudott ajánlani. A harmadik eszköz pedig maga a coach volt, akivel eddig talán öt-hat alkalommal találkoztam, és...

...és persze szó sincs arról, hogy bármiféle drámai felfedezést tettem volna, hogy bármiféle váratlan fordulatot vett volna az életem. Még arról sincs szó, hogy komoly, kétszer aláhúzható, nagybetűs eredményekre vezettek volna a coaching-beszélgetéseink. Viszont pusztán attól, hogy ezek a beszélgetések rákényszerítenek az életem legkülönbözőbb szeleteiről való célzott gondolkodásra, egyben megnyitják a lehetőséget, hogy számos feladatom, ajándékom, kötelességem tudatosabban legyen a fejemben. És ne csak valamiféle gondolati ködfelhőként, aminek az elemei néha eszembe juttatnak ugyan fontos (-nak tűnő) dolgokat, de inkább azért csak céltalanul gomolyognak, miközben a napjaim csak telnek egymás után és egy érzés marad csak állandó: hogy megint nem sikerült visszaadnom semmit a világnak abból a szeretetből, azokból a lehetőségekből, abból a gondoskodásból, amit én kaptam Istentől.

Sokkal jobb érzés úgy tölteni az életemet, hogy van a napjaimnak eleje és vége, képes vagyok koherens mondatokat összerakni arról, hogy nagyjából mit is kellene csinálnom, mik a felelőségeim az élet különböző szeleteiben. Ez jelentős részben ezeknek a coaching-beszélgetéseknek a haszna, és nekem elég egyértelmű, hogy Isten vezetett rá erre a fejlődési lehetőségre és az Ő tervének a része, hogy megbízhatóbb, felelősségteljesebb, munkabíróbb szolgálja, fia lehessen. Mégis kicsit parttalan lenne talán, ha mindezek eredményeként csak a munkám, a családi életem, az időbeosztásom lenne hatékonyabb.

Nagyon fontos előzmény, egyben az isteni vezetés és útegyengetés újabb bizonyítéka, hogy az emlegetett előjárósági hétvége fő célja épp az volt, hogy az egyházunk keretein belül működő Barnabás Csoport útmutatása és tananyaga mellett odafigyelő lélekkel, egyértelműen Istenre koncentrálnak összegyűjtsünk mindent, amit csak tudunk az elhívásunkról, a feladatainkról, a céljainkról és így tovább. Tehát a coaching mint eszköz akkor került a kezembe, amikor már voltak átimádkozott, közös lelki munka eredményeként formálódott, jó kérdéseim. Az persze ezután sem változott semmit, hogy folyamatosan tépelődök problémákon és akadályokon, hogy egyáltalán nem érzem magam a szeplőtelen, egyenes vonalú egyenletes fejlődés útján – de írtam

is már, hogy ezzel talán azért együtt lehet élni. Az viszont előrelépés, hogy jóval kevesebb a mindennapjaimban a sima, kapaszkodó nélküli, céltalan bizonytalanság, amikor csak sodródok az idővel, de nem sokat adok hozzá Isten országának építéséhez se közvetlen, se áttételes módokon. Hálás vagyok Istennek azért, mert formál és újjáformál, mert megszentel. Szeretnék egyre jobban hasonlónak lenni hozzá és egyre jobban magam mögött tudni az óemberi buktatóimat. Jó érzés tudni, hogy ez a folyamatos újjáformálás hozzá tud segíteni ehhez – mint ahogy az elmúlt hónapokban is kézzelfogható módon így tett.

Baranyai Zsolt

Reformkorongon

Amikor az életemben végbemenő reformációról gondolkodtam, Isten egy képet hozott elém. A Jeremiás könyve 18. részében ezt olvashatjuk: „Elmentem tehát a fazekas házába, aki éppen dolgozott a korongon. De rosszul sikerült az edény, amelyet a fazekas agyagból készített a kezével.

Ekkor egy másik edényt készített belőle a fazekas, ahogyan azt jónak látta. ... Hiszen olyanok vagytok a kezében, Izráel háza, mint az agyag a fazekas kezében.” (Jer 18,3-4,6b) Miért is hoztam ezt a képet? Azért, mert Isten is folyamatosan dolgozik rajtam úgy, mint a fazekas az agyagon. Nincs még befejezve a munka. Megformált anyám méhében, és újjászületésemkor átformálta a gondolkodásomdat, az érzéseimet és akaratomat. Sokszor azt veszem észre, hogy reformál – újra formál.

Miért van erre szükségem? Mert még ebben a világban élek, és a világ szele sokszor el akar vinni magával, és akkor jön Isten, és újra „korongra kerülök”, vagy ahogy Bogink mondta pár napja: „Isten egy igazi művész. Sokszor hozzányúl az alkotásához. Mindezt pusztán azért teszi, mert gyönyörködni akar benne. Én is időnként hozzányúlok a képeimhez. Ha valami kezd nem tetszeni, belejavítok, mert gyönyörködni akarok az alkotásban.” Mélyen elgondolkodtattak szavai. Isten azért „nyúl hozzánk”, mert szeret, és gyönyörködni akar bennünk. Mennyire nem fogjuk fel sokszor pozitívan ezeket a „belenyúlásokat” az életünkbe! Pedig a Mester nem piszkálni akar, vagy fájdalmat okozni, hanem arra törekszik, hogy felemeljen. Ki szeretné javítani a hibáinkat, és sokkal értékesebbé szeretne tenni minket. Egy kép jutott eszembe, amit egyszer már elmondtam Gyülekezetünkben, de annyira belém égett, hogy most is előjött: az összetört cserépedény képe. Egy kínai művészeti ágazat (kintsugi) azzal foglalkozik, hogy az összetört cserépdarabkákat összeragasztgatja arannyal, így rendkívül értékessé válnak. Isten ugyanezt teszi velünk. Miután darabokra tör, olyan türelemmel és szeretettel dolgozik rajtunk, hogy közben – míg Őt nézzük – telje-

sen újraformálódunk, és elkezdünk hozzá hasonlítani. Mert nem mindegy, hogy mit nézünk, vagy kit nézünk. Amit, vagy akit sokáig figyelünk, ahhoz egy idő múlva elkezdünk hasonlítani.

Szeretnék rátérni most két területre, ahol „korongon vagyok”. Az egyik a kapcsolataimat érinti, a másik pedig a szolgálataimat. Isten keze ebben is, abban is sokszor összetör. Nehéz dolga van velem. Úgy látom, hogy a nem kiérdemelt sebek mélyen megviselnek. Menekülök az olyan emberek társaságából, ahonnan ilyen sérüléseket kapok. Éppen sebeimet nyalogattam, próbáltam küzdeni a bennem felgyülemelő negatív érzésekkel, amikor egyik nap – miközben a szomszéd macskáját simogattam – az hirtelen belekapott a kezembe. Nagyon dühös lettem, mindent elkövettem, hogy megmutassam neki, hogy mennyire felháborított a magatartása. Aztán aznap a Mai Ige csapatától levelet kaptam „Gyógyulj megbocsátással” címmel. Ennek olvasása közben Isten nagyon összetört. Rávilágított arra, hogy el kell engednem a bántódottságomat, a múlt fájdalmait, mert csak akkor élhetek szabad életet. A macska cselekedetéért, vagy az emberek bántó szavaiért, magatartásáért nem én vagyok a felelős. Azért viszont már igen, hogy a keserűséget, a haragot engedem-e meggyökerezni, majd felnövekedni az életemben. És akkor ott igazat adtam Istennek. Akkor ott megbocsátottam azoknak az embereknek, akik ellenem szóltak vagy cselekedtek, de a macskának is. Isten megajándékozott cserébe a békeségével, teljesen felszabadított.

Isten mostanában reformálni szeretne a szolgálat területén is. Sokszor észreveszem magamban, hogy nem jó kedvvel végzem a szolgálataimat. Úgy érzem, sok mindenbe belefáradtam. Kérdeztem is Imrétől (a férjemtől), hogy ér-e ez így valamit, mert Isten a „jókedvű adakozót szereti.” (2Kor 9,7) Imre azt válaszolta, hogy Isten sokra értékeli az engedelmességet is. Most azért imádkozom, hogy ne csak engedelmes legyek Istennek, hanem örömmel, jókedvvel tudjam végezni szolgálataimat az Ő dicsőségére. Ehhez kérem Szelleme erejét.

Uri Melinda

RENDAHGYÓ BIZONYSÁGTÉTEL

Mottó: „Ki kétkedően boncolja Őt, annak választ nem ad, de a hívő előtt az Úr megfejtí önmagát.”

Kedves Kriszta!

Már benne járunk az őszben, és néhány hónapos hallgatás után újra jelentkezem, hiszen amit megígértem első levelem végén, azt szeretném is betartani, még ha kicsit hiábavalónak is érzem a neked való írogatást. De van még téma bőven, ami minden embert – hittől függetlenül is – érint, még ha nem is tudatosan figyel erre a hétköznapokban. Mostani, tizenharmadik levelem témája is éppen ilyen, és ez aztán tényleg minden nap érint mindenkit: a temperamentum és a jellem kérdése, kapcsolata, megjelenése és hatása. Kicsit didaktikusan hangzik, de meglátod majd, nagyon is gyakorlatias téma ez. Címe: *Péter védelmében, azaz vérmérséklet ide vagy oda, mindenki lehet jó ember, jó tanítvány!*

Nem véletlen, hogy mostanában ez foglalkoztatott engem. Nemrégiben volt témaként a gyülekezetünkben Jézus jelleme, és ennek kapcsán újrafogalmazódott bennem sok minden az ember jellemét illetően, és újra csak megerősödött bennem a jellem és temperamentum szétválasztása. Máris leírom Neked, hogy – mivel túl tömören íródott, mintegy tudósításként, riportként, és nem regényként – az Újszövetségi könyvekből, az evangéliumokból nem tudhatjuk meg, hogy Jézus milyen temperamentumú ember volt. És ez nem véletlen, hiszen Ő – emberi ésszel nehezen felfoghatóan – Isten volt emberi testben. Nyilván a testi funkciók egyszinten meghatározták, de nem korlátozták, mert a szelleme az Isten Fiának szelleme volt, és így Ő teljesen egyedi lény volt a Földön. Ami leginkább jellemzi földi létét, az egyrészt, hogy hiába volt emberi testben, hiába volt kísérhető, ennek ellenére soha nem követett el bűnt: **„Ő nem tett bűnt, álnokság sem hagyta el a száját,”** (1Péter 2,22); **„Mert azt, aki nem ismert bűnt, bűnné tette értünk, hogy mi Isten igazsága legyünk őbenne.”** (2Korinthus 5,21); **„Mert nem olyan főpapunk van, aki ne tudna megindulni erőtlenségeinken, hanem olyan, aki hozzánk hasonlóan kísértést szenvedett mindenben, de nem vétkezett.”** (Zsid 4,15) Nem is tudunk olyan jelzöt találni erre, ami kifejezné, hogy mennyire más volt az élete, mint a bűnnel állandó hadakozásban élő embernek.

Másrészt lejött az Atyától, a tökéletességből a tökéletlen Földre, hogy betöltsön egy olyan küldetést, amit senki más nem tehetett meg: meg kellett hálnia olyan emberekért, akik nem értették meg, akik nem törődtek Vele, akik nem hitték el, hogy erre az áldozatra szükségük van, és Jézus az egyedüli, aki ezt megteheti értük. Be kellett töltenie az Atya akaratát, mert a bűntől szennyezett lélek nem állhat meg az Atya előtt, és így üres maradna a Menny. Vagyis embermentes lenne ☺. A Teremtő Isten azért teremtett, mert Ő maga a szeretet, a szeretet pedig teremt, és nem rombol. De Isten Szent

is, a Menny is szent, aki Vele akar lenni, annak tisztának kell lennie Isten előtt.

Jézus temperamentuma ezért lényegtelen (mégis majd látni fogod, hogy az ember temperamentumát nem becsmerli le), mert nem az határozta meg Őt. Jelleme pedig olyan tiszta és küldetésfókuszú, hogy azt ember nem követheti, nem másolhatja le, nem utánozhatja. Ő a Megváltó. Amit Neki véghez kellett vinnie itt a Földön, az határozta meg az életét. Nagyon érdekes, hogy földi megjelenésének ideje az Ókorra esett, egy különös időszakára Izrael történetének, olyan körülmények közé, amikor a nép lelki-szellemi vezetőinek állapota eltorzult, és olyan követelményeket tettek hozzá a mózesi mércéhez, amit ember nem tudott teljesíteni – erre a legjobb bizonyíték ők maguk.

Jézus jellemét szentsége, küldetése és az határozza meg, hogy Ő egy az Atyával. Nem a neveltetése, nem a körülményeire adott reakciói, nem a környezete, nem a kultúrája, és nem a temperamentuma. Megváltói küldetése mellett – hogy Ő, a bűntelen meghaljon a bűnösökért, és így az emberek igazak lehessenek Isten előtt –, három kemény éven át kialakította a tanítványi kört, akiről tudta, hogy halála után elbujdosnak majd, de a Szentlélek kiáradása után olyan erőt kapnak, hogy akár haláluk árán is hirdessék az Ő csodálatos dolgait, Isten szeretetét, és a megváltás útját a világban. Tanította őket Isten dolgaira, helyreigazította őket, előttük tett bizonyosságot csodáival is istenfiúságáról, szembesítette őket szívük állapotával, a bennük lakozó bűnnel, szeretetközösséget alkotott velük, vagy éppen kőkeményen megfeddte őket, ha arra volt szükség.

Egyet nem tett: SOHA, de SOHA nem kritizálta, nem piszkálta, nem tolta állandóan a képükbe, nem verte a fejükhöz, nem figurázta ki, nem csúfolta őket a temperamentumuk, a velük született természetük miatt. Kritikát, feddést, szembesítést, „keretezést” csakis a jellemük miatt kaptak.

Miért jött ez fel bennem? Mert amióta hívó vagyok, állandóan szembesülnöm kell a saját temperamentomra reagáló környezetemmel. Érdekes, hogy a megterésem előtti időből nem emlékszem ilyen szituációkra. El is gondolkodtam rajta, hogy a világ toleránsabb volt velem szemben? És persze azért is jött elő ez most, mert konkrétan belefutottam egy újabb reakcióba.

Szinte 100%-osan azt gondolom, hogy Te tisztában vagy a temperamentum és a jellem különbségével, a vérmérsékleti típusokkal. Csak röviden, hogy ne beszéljek el a fejed felett – és többször idézek *Ole Hallesby*, norvég evangélikus lelkész *Személyiségtípusok – Mit kezdjünk adottságainkkal?* című könyvéből. *„A temperamentum szó latin eredetű, és jelentése: helyes keve-*

rék, a mi esetünkben a testnedvek keveréke.” Ezek: a vér, a sárga epe, a fekete epe és a nyál, amelyek túlsúlya határozza meg egy régi orvosi elképzelés szerint a vérmérsékletet. „Ez a felfogás természetesen már régen idejét múlt. Nem hisszük, hogy a temperamentumok a testnedvektől vagy testünk bármely más részétől függenének. A megnevezések azonban megmaradtak, s így a négy típus is.” „Már itt megjegyezhetjük, hogy senki sem menekül meg a saját temperamentumától. Ezzel mégcsak ne is kísérletezzünk! Mint ahogyan az egészséges ember nem születik nemiség nélkül, ugyanúgy temperamentum nélkül sem jön a világra senki. ... Ezt azonban nem szabad úgy értenünk, mintha a személy temperamentumának bármi köze lenne a jelleméhez. Éppoly kevés köze van az erkölchöz is. **Temperamentumunk azonban az értelem és az akarat segítségével a jó vagy a rossz szolgálatába állítható.**” „Egyesek szerint: Temperamentumon a lélek veleszületett alkatát értjük, amely attól függ, hogy a három életem melyike uralkodik a többi felett. Ez a meghatározás az egyéniségek hármasság felosztásán alapul: impulzív, megfontolt, akaraterős.”

A tipizálás-ellenesek, fanyalgók ellen ezt írja Hallesby: „Fontoljuk csak meg egy pillanatra, hogy mi lenne akkor, ha nem lennének ilyen általános kifejezéseink, mint ember, állat, fa, kő, víz, ló, kutya, tehén, macska... Ugyanígy érthető és hasznos számunkra, ha a személyiség sokrétű vonásait specifikus fogalmak körébe gyűjtjük, és ezeket a négy temperamentum neveivel jelöljük. Amiről beszélünk, több mint csupán elmélet:

gyakorlati jelentősége van. ... Mindannyiunkban a temperamentumok kombinációi találhatóak, és senkiben sincs meg ugyanaz a kombináció. Ha például valakiről azt állítjuk, hogy szangvinikus – ezen bizonyára nem azt értjük, hogy más vonások hiányoznak belőle, hanem csak azt, hogy az ő temperamentumkeverékét a szangvinikus jelleg uralja. Pontosan ezt figyelhetjük meg a legtöbb kombináció esetében: egy uralkodó temperamentum és egy másik – vagy akár a többi három – kísérő vonásainak összjátékát.”

Akkor nézzük a típusokat:

– **Szangvinikus:** jellemzően nyitott, gyorsan reagál, az érzelmei vezetik, kissé nyughatatlan, aktív, alapvetően vidám, érzékeny természetű. „A bocsánatkérésre senki sem kész előbb, mint a szangvinikus.” ... „A szangvinikus Péter a reménység apostolává lett.”

– **Melankolikus:** zárkózott, benyomásait a saját fájdalomssága határozza meg, szüklátóköri, jellemzően saját követelményei alapján ítéli meg a világot, az embereket. „Ígéreteit és kötelezettségeit nem felejt el köny-

nyen.” ... „De ne feledjék, kedves barátaim: az a tanítvány, akit az Úr szeretett, melankolikus típus volt!”

– **Kolerikus:** jellemzően az akarat az uralkodó jegye, cselekvő, aktív, gyakorlatias, tevékeny, nagy teherbírási, kezdeményező, szeret ő dönteni, irányítani. „Ez a legvonzóbb tulajdonságainak egyike: a szokatlan állóképesség.” ... „Az apostolok között Pál a kolerikus. Feltűnő, hogy mind megtérése előtt, mind pedig azt követően milyen biztosan és céltudatosan, milyen szilárdan és hűségesen követte meggyőződését.”

– **Flegmatikus:** hűvös, nyugodt, kiegyensúlyozott, szenvtelen, békeszerető, józan gondolkodású, megbízható, a problémamegoldás a kenyeré, de jellemzően közönyös. „Különösen hajlamos arra, hogy harmonikus hívó életet éljen, s noha sohasem lesz különösen vállalkozó kedvű, nem fog elzárkózni a munka elől.” ... Érdekes módon, a három előzőtől eltérően Hallesby nem hoz példát flegmatikus személyiségtípusra a Bibliából.

A fentiek fényében én is elmondhatom magamról, hogy nem vagyok vegytiszta ilyen vagy olyan vérmérsékletű, de nálam a domináns jellemzően a szangvinikus, de van bennem a többiből is, a legkevesebb a melankolikusból. Hirtelen reagálok, de nem vagyok rajongó alkat, viszont az igazságtalan bántást, a mellébe-

szélést, azt, ha bolondnak néznek, vagy a rosszindulatot, a gonoszságot, a kihasználást nagyon nehezen viselem, és ennek hangot is adok – többnyire hirtelen, olykor hevesen ☺. (Kapok is érte eleget.) És itt jön a baj, mert ezeknek a nem tolerálásából fakadó felfokozott indulatokat rosszként könyvelik

el, olyat látva, gondolva mögé, ami nincs: gonoszság. Mert az az általános vélekedés, hogy ha valaki indulatosan reagál, az rossz. Mert a lelki szemeik előtt az indulat, az fenyegetést, erőszakosságot, tévedhetlenséget sugall, és ettől hátralépnek. Mert összekeverik az „ami a szívemen, az a számon-t” – vagyis hirtelen mondja ki valaki a véleményét, nem mérlegel sokat azon, hogy mit fog ez a másíknál kiváltani – azzal az ígével, hogy a szív teljességéből szól a száj. „Mérgek kígyóknak fajzatai, mi módon szólhattok jókat, holott gonoszak vagytok? Mert a szívnek teljességéből szól a száj. A jó ember az ő szívének jó kincseiből hozza elő a jókat; és a gonosz ember az ő szívének gonosz kincseiből hozza elő a gonoszokat. De mondom néktek: Minden hivalkodó beszédért, a mit beszélnek az emberek, számot adnak majd az ítélet napján. Mert a te beszédidből ismertettel igaznak, és a te beszédidből ismertettel hamisnak.” (Máté 12,34-37) Az előbbi „hirtelen kimondom” indulat megnyilvánulás, az egy típusvonás, az ige viszont a szív gonoszságáról vagy jóságáról, és azt ezt kimondó szájról beszél – temperamentumtól függetlenül.

Mintha a többi három típus soha nem mondaná ki azt, ami a szívében van, vagy nem mutatná meg a szíve teljességét, indulatát. Hú, micsoda balgaság! Remélem, te nem esel ebbe a hibába! Ez olyan, mintha a jót, az igazat, csak halál higgadtan, teljesen érzelmentesen, csak tutyi-mutyin, „bocsánat, hogy létezem”-módra, már-már cinikusan lehetne kimondani! Szent flegmasággal? Ugyan már! Aki így gondolja, az nézzen mélyen a szívébe, és gondoljon a könyörtelen nyugalommal kimondott másokat megsebző saját szavaira!

Jó példa az állandó sárdobálásra a jó öreg Péter apostol, akiről elmondható, hogy ő aztán kitette a szíve gondolatát, nem lacafacázott, azt mondta, amit gondolt. Néha elhamarkodottan, néha túlbuzgón beszélt vagy cselekedett. Megfedtte ezért őt Jézus? NEM. SOHA. Csak mondanivalójának szellemi tartalmáért, tettei mozgatórugóiért: „*Péter ekkor félrevonta őt, és feddeni kezdte: Isten mentsen, Uram, ez nem történhet meg veled! Ő pedig megfordulva ezt mondta Péternek: Távozz tőlem, Sátán, kísértesz engem, mert nem Isten akarátára ügyelsz, hanem az emberekére.*” (Máté 16,22-23). „*Ekkor így szólt hozzá Jézus: Tedd vissza kardodat a helyére, mert akik kardot fognak, kard által vesznek el.*” (Máté 26,52)

Vannak sejtéseim, hogy azok, akik „elretentő” példaként emlegetik, és szinte szeretnék pokolra küldeni szegény Pétert, mit kompenzálnak ezzel: a saját természetük kellemetlen vonásait, azzal, hogy Péter temperamentumát mindig negatívumként hozzák fel. Hogy az egy ilyen, olyan indulatos, meg ki tudja milyen ember volt. Bezzeg ők! Ilyet soha nem tennének! Tényleg? Megszámolni sem tudom, hogy hányszor hallottam ezt prédikációban, bizonygatókban. Péter mondásai és tettei a reflektorfényben: csak ilyen ne légy soha! Péter az állandó rossz példa a Bibliából, ő mindig kéznél van, mert hiába rajongott Jézusért, bezzeg megtagadta, bezzeg jobban féltette a bőrét, bezzeg nem tudta felfogni a megváltás útját, bezzeg nem mérlegelte a következményeket, bezzeg nem akart megbocsátani, bezzeg levágta a főpapi szolgáló fülét... Bezzeg a többi tanítvány különb volt? Á, dehogy. Jánost kivéve, mind szépen elsunnyogtak, és nem mentek Jézus után a főpap udvarába. Pedig szépet is láthattak volna, felemelőt, megrendítőt: Péter szegényét és szembesülését önmagával, a szíve mélyével (de nem a temperamentumával!!!). Mert a kakasszó utáni Jézussal való pillantáscserének, keserves sírás lett a következménye. Olyan keserves, ami akkor tör az emberre, ha átéli a bűnei terhét, érzi a másik megbántását, a szíve mélyén lévő nem jó dolgokat. A keserves sírás megbánhatatlan megtérést hozott. És még egy fontosat: alázatot.

Jól tudtam én ezt, hiszen sokszor elém került Péter története Bibliaolvasás közben. És a jó Atya értésemre is adta azt, hogy Jézus soha nem úgy viszonyult Péterhez, ahogy a hívők nagytöbbsége. Jónéhány éve egy külföldi múzeumban sétálgatva nézegettük a képeket, amikor odaértünk ehhez a festményhez: *Eugène Burnand: A tanítványok, Péter és János a sírhoz futnak a feltámadás reggelén.*

Biztos ismered az érzést, amikor egy látvány ledermeszt, úgy mellbe vág, hogy szinte nem kapsz levegőt. Én is így álltam a kép előtt. Mert megláttam Péter arcán azt, amit a kakasszó óta átélt, azt az érzelmi vihart, az ígéret beteljesülésének vágyát, az igazság, a megbánás, a felmentés, a rendezés emésztő hiányát, ezek eljövételének talán most valóra váló reményét. Én még emberi érzelmet festményen ilyen kifejezően ábrázolni nem nagyon láttam. Persze mindennek észrevételéhez kell az a szellemi kapcsolat, ami egy hívő ember és Isten között van. Mert igazán csak az tud erre rácsodálkozni, aki ismeri Péter és Jézus viszonyát, és önmaga is átélte már a megszégyenülés és megbocsátás, az Istennel való rendezett élet felszabadító érzését. Ezt látjuk Péter arcán,

ahogy – a többi tanítvánnyal (kivéve Jánost) ellentétben – hisz az asszonyok szavának az üres sírról (Lukács 24,12), és rohan a sírhoz, de ez volt benne a Biblia egyik legszebb történetében is, amikor a feltámadt Jézus megjelenik a tanítványoknak a Genézreti tónál: „*Ekkor odaszólt Péterhez az a tanítvány, akit Jézus szere-*

***tett: Az Úr az! Amikor Simon Péter meghallotta, hogy az Úr az, magára vette felsőruháját, mert mezítelen volt, és belevetette magát a tengerbe.*” (János 21,7)**

A „bezzeg” Péter igazi arca a festményen így ábrázolódik ki: végre találkozhat Vele, Jézussal, és feloldódik a tagadás mocska, eltűnnek a tévképzetek, még újabb életcél, teljes odaadás, bátorság, eltérő szemlélet – ezek lesznek Péter új életének jellemzői. Mi változott? Péter jelleme. Mi nem változott? Péter temperamentuma ☺. Mert mire tartotta őt Jézus? „*Én pedig ezt mondom neked: Te Péter vagy, és én ezen a kősziklán építem majd fel egyházamat, és a pokol kapui sem fognak diadalmaskodni rajta. Neked adom a mennyek országának kulcsait, és amit megkötsz a földön, kötve lesz az a mennyekben is, és amit feloldasz a földön, oldva lesz az a mennyekben is.*” (Máté 16,18-19). És mit várt tőle? Hogy változtassa meg a temperamentumát? Nem. Ezt: „*Miután ettek, így szólt Jézus Simon Péterhez: Simon, Jóna fia, jobban szeretsz-e engem, mint ezek? Ő pedig így felelt: Igen, Uram, te tudod, hogy szeretlek téged! Jézus ezt mondta neki: Legeltesd az én báránymagát! Másodszor is megkérdezte: Simon, Jóna fia, sze-*

retsze engem? Ő ismét így válaszolt: Igen, Uram, te tudod, hogy szeretlek téged. Jézus erre ezt mondta neki: Őrizd az én juhaimat! Harmadszor is szólt hozzá: Simon, Jóna fia, szeretsze engem? Péter elszomorodott, hogy harmadszor is megkérdezte tőle: Szeretsze engem? Ezért ezt mondta neki: Uram, te mindent tudsz, te tudod, hogy szeretlek téged. Jézus ezt mondta neki: Legeltesd az én juhaimat! Bizony, bizony, mondom neked: amikor fiatalabb voltál, felövezted magadat, és oda mentél, ahova akartál; de amikor megöregszel, kinyújtod a kezedet, más övez fel téged, és oda visz, ahova nem akarsz. Ezt azért mondta, hogy jelezze, milyen halállal dicsőíti meg majd Istent. Miután ezt mondta, így szólt hozzá: Kövess engem!” (János 21,15-19)

Nem azt mondta neki, hogy ejnye, no, Péter, megkínálhatlak egy jó kis kakaspörkölttel? (Ezt egy ismerősömtől hallottam, de nagyon találó!) Ezt ők elrendezték azzal a pillantásváltással, amiben benne volt az egész élet. **Nem azt várta, hogy ne legyen olyan vérmérsékletű, amilyen – hiszen Isten teremté az embert ilyennek, vagy olyannak – , hanem hogy a jelleme legyen olyan, ami tükrözi azt, hogy kihez tartozik, kit követ, kit szeret.**

És itt jön az a különbség, amit minden józanul gondolkodó ember tud, amit már Hallesby is írt, hogy a temperamentum és a jellem nem egy. A jellem a Magyar Értelmező Szótár szerint: „Valamely személy lelkialkatának sajátos természet, tevékenységének állandó iránya, amely viselkedését, erkölcsi magatartását meghatározza. A jellem állásfoglalásaink és magatartásunk törvényszerűsége.” Ebben a meghatározásban benne foglaltatik az is, amit személyiségnek hívunk, vagyis inkább egyéniségnek, ami az általánosan sok emberre jellemző tulajdonságok mellett, a csak ránk jellemzők sokasága. Amire azt szoktuk mondani pl., hogy ez olyan Anyás vagy Apás, vagy Katis, Marcis stb. volt.

De a jellem (ha jó!) erkölcsi értelemben azoknak a tulajdonságoknak, hozzáállásnak, szilárd meggyőződésnek felel meg leginkább, amire – ha jól ismerjük az embert – biztonsággal rábízhatjuk magunkat. Ilyen értelemben teljes biztonsággal egyetlen egy jellemet ismerünk, Aki nem változik, és nincs Nála változásnak árnyéka sem (Jakab 1,17), mert Ő tökéletes, és az abszolút jó birtokosa: Isten.

Én úgy értelmezem, hogy Jézus jelleme nem a szülői nevelés, a környezet, a társak, az iskola, a munkahely, az egészségügyi, a társadalmi intézmények, a földi törvények, vagy saját testisége által fejlődött, alakult. Ő mennyei jellem. Olyan, mint az Atyá. Vajon a földi körülmények megingatták-e a jellemét? Nem. Próbára tették? Igen. „Annak ellenére, hogy (Isten) Fia volt, a

sz szenvedésből tanulta meg az engedelmisséget.” (Zsidók 5,8 Békés-Dalos ford.) Döbbenet. A szenvedés – mind a lelki-szellemi, mind a fizikai, testi – tanulságára volt Neki. Ez az Újszövetség egyik legrejtelmesebb kincse. És nem hiába került bele mind a négy evangéliumba a Gecsemáné kert-beli szenvedés, amikor az eljövendő fájdalom miatti gyötrődés (a fizikai és bűn az Istentől való elszakított pillanata miatti) vérnek tűnő izzadságot generál Jézus testéből. Félt, de jelleme legyőzte a félelmét: „megalázta magát, és engedelmes volt mindhaláláig, mégpedig a kereszthaláláig.” (Filippi 2,8).

„A morális értelemben vett jellem ugyanis mindig kritikus helyzetekben mutatkozik meg igazán.” – írta Ranschburg Jenő *Jellem és jellemtelenség* című könyvében. Ebben olvashatunk többek között egy jó kis tulajdonságlistát a cinikus, a realista és példamutató emberről. Jól bemutatja például a Kohlberg által felállított erkölcsi fejlődés lépcsőit. Prekonvencionális szint: a büntetés elkerülése miatti engedelmisség, és az előnyünkre használható szabályok elfogadása, üzleti adok-kapok szint. Konvencionális szint: teljesíteni az elvárásokat, a törvényeket betartani, ha az a hasznunkra vannak. Posztkonvencionális szint: a szociális érzékenység szintje, nem a haszonért segítünk. „A kutatások szerint ezt a szintet a felnőtt

lakosság mintegy 20%-a éri el. Az értékek és az elvek ezen a szinten függetlenné válnak az autoritástól. Az egyén sokkal inkább saját belső szentderdjeihez igazítja viselkedését, mint az autoritáshoz, vagy a közösség aktuális elvárásaihoz. Erkölcsi gondolkodása a szociális kölcsönösség és az igazságosság elvein alapul.” – írta Ranschburg.

Jézus jelleme az abszolút posztkonvencionális: belső értékrend, küldetéstudat, aminek mindent alávetett, életének és halálának értelme az emberiség üdvöz jutása, mennyei perspektíva. Ezért sem tudták maradéktalanul megérteni Őt itt a földön.

Szerintem Jézus jellemét mégsem lehet lemásolni, sem utánozni, mert az Ő küldetését nem tudjuk betölteni. Ő azt mondta, hogy kövessük, és nem azt, hogy a másolatai legyünk. Szerintem Ő azt szeretné, hogy kövessük Őt a jellemességében. Szeressük az Atyát úgy, ahogyan Ő tette: engedelmisséggel. Legyünk Vele egyek az Ő akaratában, tisztaságában, józanságában, egyenességében, igazmondásában, az igazság képviselőjében, irgalmasságában, kegyelmességében. Mindezt a mi hétköznapi életünkben, hiszen Ő nem volt házias, nem szült, nem nevelt gyereket, nem kellett megfelelnie a munkahelyén, a gyülekezetben, nem kellett keresgélnie a lelki ajándékait, nem volt beteg, nyugdíjas stb. És úgy gondolom, hogy ehhez fontos ismernünk magun-

kat. A temperamentumunkat, annak előnyeit, hátrányait. Nem azért, hogy ezeket – önmagunkat megerőszkolva – levessük, hanem inkább úgy, hogy mit hasznosíthatunk ezekből saját magunk és környezetünk számára, **miközben nem követünk el bűnt.**

Bűnöket nem a személyiségünk miatt követünk el, hanem az eredendő, örökölt bűnös létünk miatt. Újabb találó mondás: nem azért vagy bűnös, mert bűnöket követsz el, hanem, azért követsz el bűnöket, mert bűnös vagy. **Amikor Jézus azt mondta, hogy tagadjuk meg magunkat, azt nem úgy érte, hogy adjuk fel a személyiségünket, hanem hogy a bűnre hajló természetünket tagadjuk meg, hogy ne kövessünk el bűnt.** És ez Nélküle nem fog menni.

Ha valaki határozott, jól tud érvelni, jó a szociális érzéke, az használja ezt az elesettek, a hátrányos helyzetűek hasznára. Ha valaki el tud mélyülni valamiben, abból hozzon ki hasznos dolgot. Ha valaki erős akarátú és jól tudja irányítani (nem leuralni) az embereket, van jövőképe, de tud alkalmazkodni is, az legyen vezető. Nagy híja van a jó, jellemes vezetőknek! És így tovább. Erősíteni a hasznost, a jót, gyengíteni, legyőzni a kellemetlent, a gonoszt, és nem elkövetni bűnt. De nem kell elfogadni a mások által ránk kényszerített személyiségváltást, hanem szembesíteni a másik személyisé-

gének számunkra zavaró tulajdonságaival: „*Vassal formálják a vasat, és egyik ember formálja a másikat. ... Mint a vízben egyik orca a másikat megmutatja, úgy egyik embernek szíve a másikat.*” (Példabeszédek 27,17;19). „*Hiába fűröszöd önmagadban, Csak másban moshatod meg arcodat.*” (József Attila: *Nem én kiáltok*). Nem tudom ki volt, de bölcs volt, aki ezt mondta az emberre: *Csak az ökor nem változik.* Változnunk kell Kriszta!

Szeretettel ölellek: Judit

U.I.: Pál apostol is beletenyerezt e témába, persze jó értelemben. Nem azt mondta, hogy tagadjátok meg a személyiségeteket, hanem „*A test cselekedetei azonban nyilvánvalók, mégpedig ezek: házasságtörés, paráznaság, tisztátalanság, bujálkodás, bálványimádás, varázslás, ellenségeskedés, viszálykodás, féltékenység, harag, önzés, széthúzás, pártoskodás, irigység, gyilkosság, részegeskedés, tobzódás és ezekhez hasonlók. Ezekről előre megmondom nektek, amint már korábban is mondtam, akik ilyeneket cselekszenek, nem öröklík Isten országát. A Lélek gyümölcse pedig: szeretet, öröm, békeség, türelem, szívésség, jóság, hűség, szelídség, önmegtartóztatás. Az ilyenek ellen nincs törvény.*” (Galáták 5,19-23).

TALLÓZÓ

Október elseje az Idősek Világnapja

Meghajló vonalak

Távrolról nézem idős rokonaim sziluettjét. Olyanok, mint az ősszel meghajlott növények. Amikor segíték a vasárnapi ebéd elkészítésénél, közelebről szemlélve újabb görbületeket fedezek fel. Gyulladt ízületektől felfújt kézfejet, görnyedésben megpúposodott hátat, duzzadt térdeket és bokákat. A valaha szikár és egyenes testük meghajlott, a fiatalabb években cipelt terhek mostanra törték meg testüket. Természetes, hogy nekem, a fiatalabbnak kell odaállni és segíteni. A kiszolgáltatottságuk ugyanakkor nem jogosít fel engem arra, hogy infantilizáljam szeretteimet, és ezt nem is teszem. A hideg futkos a hátamon, mikor azt hallom, hogy nyájaskodó hangon így beszélnek egy idős emberrel: „Jöjjön Marika néni, majd most jól megmossuk a kis kacsóját.”

Isten ígéje nem ilyen stílusban beszél az idősekről, a Biblia egészen másként írja le az öregekhez való helyes viszonyulást. „Igen szép ékes korona a vénség, az igazságnak útában találhatik.” (Péld. 16:31) Az időskor ajándék, az ősz korona tiszteletet érdemel. Manapság elképesztő iramot diktálva élünk, sok idős ember a nyugdíj mellett még munkát vállal, kitéve magukat a munkahelyi stressznek, és hozzánk hasonlóan holtfáradtan várják a hétvégét. Sohasem szabad elfelejtenünk, hogy alig negyven évvel ezelőtt az akkori nagymamák szinte egész életüket otthon, háztartásbeliként élték le, ami nem volt könnyebb élet, de talán lassabb és nyu-

godtabb a mostaninál. Amikor a nagyi nem képes már ötfogásos ebédet főzni és mellette a három unokára vigyázni, ne legyünk túl szigorúak.

Idővel a test megfáradását a kézügyesség elvesztése is követi. Pontosan emlékszem arra a napra, mikor utoljára kértem meg idős rokonomat, hogy segítsen egy házkörűli munkában. Csupán négy lécet kellett elfűrészelni, de nekem nem voltak meg hozzá a szükséges eszközeim. Közel három órát töltöttünk a műhelyben, mert az egyenesre megrajzolt sávokat valahogy nem tudta követni a fűrész a kézben. Egyre jobban meghajlottak a vonalak, a negyedik lécnél már csak erős ráspolozással lehetett használhatóvá tenni a fadarabot. Kínos volt mindkettőnknek, és sok néma perc után tudta csak a papa szavakba önteni nekem csalódottságát, hogy ezermesterként leszerepelt előttem. Többé nem kértem meg ilyen munkálatokra, mert nem akartam fájdalmat okozni neki. Csak olyan egyszerű dolgokban kértem segítséget, amelyekről biztosan tudtam, hogy még el tudja végezni. Nagyon nehéz lehet egy idős embernek feldolgozni azt, hogy a korábban még rutinból, könnyedén végzett feladatok komoly kihívásokká válnak, és semmi sem sikerül úgy, ahogyan szeretné.

Az alkalmatlanná válásról a Biblia sem feledkezik meg, és tanácsolja, hogy idővel a stafétát át kell adni a fiataloknak. Nemcsak azért, mert hanyatlak a test, de

azért is, mert hanyatlak az elme is. Bölcs útmutatásként azt írja, hogy az idős nemzedéktől át kell venni a családi ügyekben való döntési jogot, mert egy idős ember ítélőképessége már nem megbízható. „Az ékesen szólótól eltávolítja a beszédet és a vénektől elveszi a tanácsot.” (Jób 12:20) Talán ez a legnagyobb kihívás egy családban: szeretetteljesen, de mégis határozottan átvenni az irányítást. Úgy elvenni a vezetői szerepet, hogy közben ne sérüljön az idős ember. Ha valaki istenfélő életet élt, akkor talán maga is belátja, hogy ez a természetes menete az életnek, és maga Isten is ezt rendelte el. De többszörösen nehéz feladat ez, ha idős rokonunk nem követi az ige tanácsait, életét nem rendelte alá soha Istennek, és makacsul ragaszkodik a korábban betöltött szerepéhez. A Biblia viszont erre az esetre sem mond mást, mint azt, hogy a fiatalnak kell átvenni az irányító szerepet a család érdekében.

A fenti kihívásoknál azonban van még egy ennél is nagyobb megpróbáltatás. Amikor nemcsak a test hajlik meg az idő terhe alatt, nem csupán a kezűgyesség kopik meg, hanem a korábban tiszta és egyenes gondolatok is elhajlanak. Amikor családban egy rokonomnál a demencia első jelei mutatkoztak, legtöbbször csak mosolyogtunk, hogy a papa szenilis lett. Elfelejt közelmúltban történt dolgokat, és századjára meséli el ugyanazt a katonatörténetet. De idővel tovább kuszálódtak a szálak az elméjében, és a valóság keveredni kezdett képzelte világával. Szinte minden demenciában szenvedő idősnek kialakul valamilyen kényszerképzet: meglapják, lehallgatják, megfigyelik, üldözik. Ezek a képzeletbeli dolgok olyan erősen és valóságosan élnek a fejükben, hogy ha megpróbáljuk meggyőzni őket az ellenkezőjéről, a hitetlenkedésünkből csak az érzik ki, hogy bolondnak nézzük őket. A papa eltűnt csavarhúzóját is egészen biztosan a szomszédok lopták el, hogy aztán egy éjszaka visszalopják, mikor rájöttek arra, hogy a

papa észrevette a bűntényt. Végtelen türelemre és megértésre van szükség, hogy a szeretetteljes közeg megmaradjon a családban ilyen körülmények között is. Az állapot súlyosbodásával a vádak is egyre erősebbek lesznek. Végül mindig a szeretteik ellen fordulnak a demenciában szenvedők, de ez az arrogáns viselkedés nem szabad, hogy megtévesszen minket: ez nem gonoszság, ez vergődés. Persze nagyon nehéz követni az 1Korinthus 16,14 parancsát, hogy „*Minden dolgotok szeretetben menjen végbe*”, amikor a papa azzal vádolja a zokogó mamát, hogy biztosan mérget kever az ebédjébe. Mégis ez az egyetlen megtartó út.

A demenciában szenvedő idősök érzelmiileg kiszolgáltatottak. Lassan hullik darabokra a világ körülöttük, amit lehetlenség higgadtan és nyugodtan feldolgozni. Ezen az érzelmiileg nagyon megterhelő úton, ahol támogatnom kell idős rokonaimat, sokat segített. Az apa című film, ami érzékletesen mutatja be, milyen lehet demensként a hétköznapi élet. A demens apa szemszögéből látjuk az apránként széthulló életét. Megértésre és könyörületességre tanít ez a mű. Az ige egyértelműen kifejezi, hogy az idősök tisztelete része az igazi istentiszteletnek is. Nekünk pedig ezt a példát, parancsot kell követnünk, és minden erőnkkel azon kell fáradozni, hogy könnyebbé tegyük nemcsak demenciában szenvedő rokonaink hétköznapijait, de a környezetükben élő családtagjaiknak is támaszt nyújtsunk. Mindez nem fog menni, csak alázattal és sok imával. Bármennyire is összekuszálódnak az érzelmek, meggörcsülnek a tiszta gondolatok, a Biblia egyenesen és világosan beszél: „*Az ősz ember előtt kelj fel, és a vén ember orcáját becsüld meg, és félj a te Istenedtől. Én vagyok az Úr.*” (3Mózes 19:32)

Adamik Mónika

Forrás: <https://parokia.hu/v/meghajlo-vonalak/>

Az áldott orvos

Miért konzultálok én más orvossal is, mikor ő az osztályos főorvos? – kérdezte Évától a MÁV Kórházban a főorvos, amikor ő Coviddal feküdt bent.

Egy hét után volt a nagyvizit, és ekkor ez a főorvos rácsodálkozott Éva eredményeire. Hogy lehet, hogy ezekből a rossz eredményekből egy hét alatt ilyen hatalmas változást – valójában gyógyulást élt át. Éva válasza egyértelműen az volt, hogy az „ő Főorvosa foglalkozott vele”. No, amikor erre neheztelni kezdett, Éva így válaszolt neki: szívesen megmondom a nevét.

– No, mondja – jött a mogorva válasz. S Éva ekkor ezt mondta neki: Jézus Krisztus. No, azt látni kellett volna, ahogy ez a főorvos nézett. S Éva hozzátette: Ő nem csak az én főorvosom, hanem a főorvos úré is.

Szeretem a hűséget, szeretem a bátorságot, szeretem a mennyei lehetőségeket.

Kováts György /Facebook – Közreadta: Uri Erika

Ezért bárhol vagytok, ha a kürt hangját halljátok, gyűljetek ide hozzánk! Istenünk harcol értünk! (Neh 4,14)

Összegyülekezni az örvendezésre, néha már az is gondot jelent, mert túl sok a meghívás. Összegyülekezni a munkára, ahhoz meg a szabad kapacitás kevés időnként. Összegyülekezni a harchoz pedig vagy bátorságra, vagy félelemre van szükség. Az elmúlt években azt is megél-

tük, hogy bármilyen okból kifolyólag sem ajánlott, esetleg kifejezetten tiltott az összegyülekezés. Mégis vannak helyzetek, amikor az összegyülekezésnek meg kell történnie, akár új medret mosva ki magának, mint vízgyűjtő területén a folyó, és mi mindenáron ott akarunk

lenni, el nem szalasztanánk a lehetőséget. Ilyen lesz az az összegyülekezés, amit nem földi kürt jelez, de menynevei harsona. Melyikünk keresne kifogásokat, amikor minden, ami mulandó, elemeire bomlik, és csak az összegyűjtöttek menekülnek át az örök boldogságba? Talán kevésbé nyilvánvaló, de éppúgy igaz, hogy az Isten országának e földi építésében is az összegyülekezettek érnek el eredményeket. Összegyűlni az imában a lelki harchoz, más felekezeti Krisztus-követőkkel az aláza-

tos és elfogadó testvérszeretet felmutatásához, közös erővel emelni föl a bajbajutottakat, szorosán összekapaszkodva tartani meg a botladozókat – akik mi magunk is vagyunk. A közösség, melynek központjában Isten van, erősebb minden félelemnél, biztonságot ad, visszajelzést, kiigazítást, bátorítást. Szükséged van rá.

Szommer Hajnalka / Baptista Áhítat szept. 11.

„Engedjétek hozzám” – Milyen az a gyermeki hozzáállás?

Végtelenül megrendítő, mikor bekerül a gyerekkotthonba egy kisgyerek, aki apa és anya nélkül maradt. Tegnap este látott először, de reggel én kísérem oviba, este én olvasok neki mesét, és közben az én kezemet fogja... Micsoda bizalom van ezekben az apró kezekben!

„Ekkor kisgyermeket vittek hozzá, hogy megérintse őket, a tanítványok azonban rájuk szóltak. Amikor ezt Jézus észrevette, megharagudott, és így szólt hozzájuk: „Engedjétek hozzám jönni a kisgyermeket, és ne tiltások el tőlem őket, mert ilyeneké az Isten országa. Bizony, mondom néktek: aki nem úgy fogadja az Isten országát, mint egy kisgyermek, semmiképpen sem megy be abba.” (Mk 10,13-15)

Ki ne vágya arra, hogy hite legyen abban: a világban majd a jó örökké tart, és vége lesz minden fájdalomnak, keserűségnek, és megszűnik minden betegség és rossz? Ki az, aki nem vágyik arra, hogy a hobbi legyen az élete, az érdekeljen másokat, és ne robotolással teljenek a napjai? Gyerekkorunktól legszívesebben belebújnánk a kedvenc mesénkbe, oda, azokba a színekbe, abba a harmóniába és rendbe, amit ott látunk. Azt mondják, mese, de mi van, ha az a valóság?

Mi van, ha létezik egy világ, ahová vágyasz, és ahol pont az, és pont úgy lehetsz, amire mindig vágytál? Ahol szabad vagy minden olyan kötöttségtől, amitől most szenvedsz... Ahol nincsen hatalma semmi rossznak feletted, ahol a gyermekkori derűd az általános érzés... És nincs semmi bánalom, ártalom, fájdalom, sem halál, sem keserűség, semmi rossz... Hiszed-e ezt? Akarod-e hinni?

A világon nincsen ember, aki ne vágya nyugalomra, békességre, bőségre, egészségre, szabadságra. Szeretet-re. A szeretet egy olyan állapot, amiben ezek teljességgel megvannak. Mind vágyunk valamire, és mind vágyunk arra, hogy megtudjuk, mi az igazság, mi értelme az életünknek, és mi végre ez az egész cirkusz, aminek jó esetben is pár évtized után vége. Ezt sokszor igazságtalannak érezzük, hiszen még annyi minden várna ránk... És mégis, a nagy rohanás, kergetőzés után úgy tűnik, mennünk kell: ki szépen, ki csúnyán, de távozik ebből a világból. Mit számít akkor, bármennyi élményünk is van?

Vajon kit fog érdekelni a mi hírfolyamunk? Istent biztosan, és Ő senkit nem „pörget tovább”, fintorral a száján. Egy kisgyermek bízik abban, amit mondanak neki. Nem gondolkodik azon, hogy mi lesz, ha nem úgy lesz. Bízik az apukájában: mert Ő azt mondta. Isten tett nekünk több ígéretet, és ez az egyik kedvencem: *„Ímé eljő a felhőkkel; és minden szem meglátja őt, még a kik őt által szegeztek is; és siratja őt e földnek minden nemzetsége. Úgy van. Amen.” (Jel 1,7)*

Azt hisszük, felnövünk, pedig ezt Isten sem várja el tőlünk. *„Bizony, mondom néktek: aki nem úgy fogadja az Isten országát, mint egy kisgyermek, semmiképpen sem megy be abba.”*

Szőke Tibor

Forrás: https://szemlelek.net/engedjetekek-hozzam-milyen-az-a-gyermeki-hozzaallas/?fbclid=IwAR0ugHq_EFDfRbRdQbgxmEi2vqQmHKJHrYV0yBqUy_X6jZ4FHlkR1GAPH_w

Hogyan szeressünk valakit, akit nehéz szeretnünk?

Különböző személyiségtípusok, eltérő szokások, másfajta gondolkodásmód, ütköző vélemények, félreértett helyzetek, sértettség... sok oka lehet annak, ha valakit nehéz szeretnünk. Jézustól mégis egyértelműen azt a feladatot kaptuk, hogy szeressünk mindenkit, hiszen „ha csak azokat szeretitek, akik titeket szeretnek, milyen jutalmat érdemeltek?”. De mit tehetünk, hogy jobbak legyünk ebben? Íme három jótanács egy katolikus paptól!

„Mindannyiunk életében vannak olyan emberek, akiket könnyű szeretni. Gondoljunk arra, hogy van egy szeretet-akkumulátorunk. Azok az emberek, akiket könnyű szeretni, feltöltik az akkumulátorunkat. És vannak olyan emberek az életünkben, akik elhasználják vagy lemerítik az aksinkat” – kezdi videójában Fr. Mike Schmitz katolikus pap, majd három gondolattal lát el minket, hogy jobban tudjuk szeretni a nehéz embereket.

Ismerd el: van, akit könnyű szeretni, és van, akit nehéz
Ahelyett, hogy címkéket ragasztanánk másokra, jó lenne, ha csak tényeket állapítanánk meg: ezzel a személy-

lyel jól kijövök, ezt a másik embert viszont nem könnyű szeretni. Attól, hogy szeretem azt, akit könnyű szeretni, még nem leszek erényes, nagylelkű ember, ne csapjuk

be magunkat. A kihívást az adja, mikor az ellenségeinket kell szeretni. Jézus tanítványának lenni azt jelenti, hogy azokat is szeretem, akiket a legnehezebb. Akik idegesítőek, akik olyanok, amilyeneknek mi nem szeretnénk őket... de nem ragasztok címkéket ezekre az emberekre, csak tudomásul veszem, ha valakit nehéz szeretni.

Nem tudok olyat adni, ami nekem nincs

Ahhoz, hogy szeretni tudjak, először szeretve kell lennem. Szent János azt írja levelében, hogy „*azért szeretünk, mert Isten először szeretett minket*”. Bakhita Szent Jozefina történetét hoznám ide, aki Afrikában született, gyermekkorában elrabolták, és eladták rabszolgának. Sok-sok éven keresztül volt rabszolga több családnál. Volt, ahol nap mint nap verték és kínozták. Végül sikerült felszabadulnia, megtért és szerzetesnővér lett. Tőle származik az idézet, miszerint: „*engem végérvényesen szerettek, ezért, bármi is történjék velem, mindig végérvényesen szeretve leszek*”. Olyan valóságos módon találkozott Jézus szeretetével, hogy tudta, nem csak szeretve van, hanem végérvényesen szeretve, ami azt jelenti, hogy nem számítanak a változó körülmények, az élet különböző periódusai, nem számít a saját kudarca sem, mindig végérvényesen szeretve lesz. Így képes volt szeretni azokat, akik bántották őt, azokat, akik kínozták. Képes volt szeretni a valódi ellenségeit. Miért? Mert be tudta fogadni az Atya szeretetét a Szentlélek által.

A szeretet egyirányú utca

Meg kell különböztetnünk a szeretetet a kapcsolattól. A szeretet egyirányú utca. Mindig azt halljuk, hogy a szeretet kétirányú, de ez nem igaz. A kapcsolatok azok, amik kétirányúak, kölcsönösek. Egy egészséges kapcsolatban szeretetet adok és kapok. De a szeretet egyirányú. Aquinói Szent Tamás szerint a szeretet a másik javát akarja. Ebben a definícióban semmit nem mond arról, hogy a másik viszontszeret. Csak azt, hogy a szeretet a másik javát választja. A nehéz emberek szeretete azt jelenti, hogy velük nem feltétlen kapcsolatban állunk, vagy nem egészséges kapcsolatban, hiszen ők gyakran nem szeretnek viszont. Lehet, hogy én a másik javát akarom, de a másik nem akarja az enyémet. Ez fájhat. De nem szabad a viszonzást várnunk. Nem várhatjuk azt sem, hogy a másik megváltozzon. A szeretet azt jelenti, hogy meg hozzuk a döntést amellelt, hogy a másik javát akarjuk.

Ugyanakkor kell határokat húznunk, és ez is része a szeretetnek. Jézus nem azt kéri tőlünk, hogy ostobák legyünk. Arra vagyunk hivatottak, hogy okosak legyünk, mint a kígyók. Ha olyan személy közelében vagyok, akit nehéz szeretni, aki nem viszonzja a szeretetemet, akkor világos határokat kell felállítani. „*Igen, jót akarok neked. De nem azért vagyok itt, hogy a lábtörőld legyek. Igen, szeretném neked átadni azt a szeretetet, amit megtapasztaltam Jézus által. De nem hagyom, hogy megtaposs.*” Keresztényként emlékeztetned kell az embereket, azokat, akiket könnyű szeretni, és azokat is, akiket nehéz szeretni, hogy vannak határok.

A szeretet egyirányú utca, ami az Úrtól rajtunk keresztül az emberekhez elér. Nem könnyű feladat szeretni a nehéz embereket, de mindannyian képesek vagyunk rá, mert szeretve vagyunk, mert Isten előbb szeretett minket.

Forrás: <https://777blog.hu/2022/09/21/hogyan-szeressunk-valakit-akit-nehez-szeretnunk/>

Thomas Mann: József és testvérei 1.

Thomas Mann írt pörgős és izgalmas történeteket (gondoljunk csak a *Márió és a varázslóra* vagy az *Elcsérelt fejekre*), de hosszabb lélegzetvételű művei – mint amilyen a *Varázshegy* vagy a *József és testvérei* – egyáltalán nem pörgősek és egyáltalán nem izgalmasak. Sőt, kifejezetten munkás az elolvasásuk. Ahhoz tudnám hasonlítani, mint amikor egy szép tavaszi reggelen valaki rászánja magát, hogy ősszel lefutja a maratont, és bekezd a fárasztó napi edzésmunkába. Tudja, hogy sokat kell a végeredményért dolgoznia, vannak napok, amikor a pokolba kívánja az egészséget, mégis gyűri, kínozza magát, megküzd a kilométerekért, és akkor sem hagyja abba, amikor a teste minden porcikája azt kiáltja, hogy elég. A *Varázshegy* két kötete gyakorlatilag két ilyen maraton, a *József és testvérei* pedig három, mert a történet három vastag, ötszáz oldalas kötetből áll. Egyelőre csak az első „maratont” futottam le (a *Varázshegy* után), de leírom az élményeim, mielőtt nekilátok a másik kettőnek is.

A *József és testvéreit* először akkor akartam elolvasni, amikor befejeztem Franz Werfel Jeremiás (Jirmijah)

profétáról szóló regényét (*Halljátok az ígét!*), és valaki mondta, hogy Werfel Thomas Mann stílusában ír. Inentől érdekelt Thomas Mann. A *Varázshegy* után már nem számítottam ugyan arra, hogy a *József és testvérei* gyorsan zakatoló történet lesz, de őszintén szólva arra sem, hogy még annál is lassabban cammog majd, mint a svájci tudószanatórium milliméterről milliméterre csoszogó kronosza, és lényegesen szöszmötölősebb is, mint a *Halljátok az ígét!* hosszúra mért lélektani vívódása. A *József és testvérei* maga az ősatyai vánszorgás, a lajhár nászéjszakája, a csiga nyálkás útja a bot egyik végétől a másik végéig, a tengerparti homokszemek akkurátus megszámlálása – a ketyegő óra minden egyes másodpercének megragadása, kielemezése majd elengedése, hogy aztán körbeérve újból követni kezdjük a mutatót, amint az egyesről a kettesre, a kettesről a harmasra lép, és így tovább egészen a tizenkettesig, majd újra az egyestől a kettesig.

Talán másban is ott mocoorg a kérdés: miért éri akkor meg? Miért akarja valaki követni a mutatót, a csigát, a lajhárt, az ősatyákat? Miért nem szánja másra az

idejét? Hát pontosan azért, amiért emberek lefutják a maratont. A hódítás örömeért. A leküzdhetetlen akadály leküzdéséért. A mást csinálásért, a határok feszegetéséért, az új perspektíváért, és persze a tájért, ami futás közben tárul fel. A *József és testvérei* olyan lassan hömpölyög, hogy bőven van idő nézegetni a tájat, sőt, szinte csak a tájat lehet nézni, mint ahogy a régi nomád pásztorok hajtották birkáikat pusztából pusztába, kanyonból kanyonba, és volt idejük elmélázni a dolgok örök rendjén és azon, hogy ez a rend vajon békére törekszik-e velük, vagy a vesztükre tör, igazodik-e az emberhez, vagy az embernek kell-e igazodnia hozzá.

A *József és testvéreibe*n pont a lelassulás a cél. Az ősatyák történetét rövid bibliai fejezetekben szoktuk végigolvasni; egy-egy epizódra tíz-húsz percet szánunk, majd megyünk tovább a dolgainkra. Thomas Mannal ez megnyúlik órákra, napokra, hetekre, hónapokra. Ott időzünk Lában házában, és figyeljük, ahogy intézi ügyeit, kereskedik, ravaszkodik, és eléri, hogy a távolról jött vő aranytojást tojó tyúkként termeljen a házában. Elidőzünk Ráhel ellopott nászéjszakájánál, tragikus szülésénél, József tőle örökölt szeméinél, meg persze Lea és fiai gyulladt szemhéjánál is, belehallgatunk a két Ráhel-fiú gyermekkori beszélgetéseibe, ahogy József belehallgatott bátyjai hencegéseibe, szemügyre vesszük a Ráhel fémszáhlímzses fátylából készült színes ketonetet, és lépésről lépésre igyekszünk megérteni a ruha viselője iránt felépült gyűlölet építőkockáit. Nem sietünk, mert az akkori ember sem sietett, csak ha veszélyben volt, mint Jákóbék Sikemben Lévi és Simeon vérfürdője után (amit szintén teljes borzalmában, bár mértéktartó szemérmességgel nézünk végig).

Mann realizmusa mégsem fullad a huszadik század elejét jellemző filozófiai pozitivizmusba, amely a részletek akkurátus tisztázásában hisz, és úgy halad előre, hogy minél nagyobb precizitással igyekszik biztosan lehorgonyozott ismereteket összeépíteni, mint egy abszurdba fulladt nagy legójátékban, ahol minden egyes elemet gondosan lemosunk és kifényesítünk, mielőtt a másik elemre helyeznénk. Mann ki tud tekinteni a részletek mögül a nagy egészre is. Regénye nem fullad a modernista írókra jellemző szubjektivizmusba sem, nem hasonlítható Virginia Woolf és James Joyce tudatfolyamaihoz, vagy Faulkner belső örületéhez. Nem állítom, hogy kísértést sem jelent számára ez az út, a *fulladás* metaforáját Mann kapcsán sok olvasó szintén indokoltnak tarthatja, de a német író valahogy képes megőrizni a külső és belső történet harmonikus egységét, elkerüli, hogy egyiket a másikba omlassa.

Sőt, határozottan meglepett, Mann mennyire támaszkodik a történeti-kritikai módszer korabeli eredményeire, mennyire bízik a huszadik század eleji bibliakutatás radikális kritikájában, nyomatékosan hangsúlyozva, hogy ezekkel tisztában van, ezeket tartja mérvadónak, ezekre épít, amikor a patriarchák történetét elmeséli. Ábrahámot – a Holdvándort, ahogy nevezi – egyenesen kiemeli az ősatyák narratívájának szerves

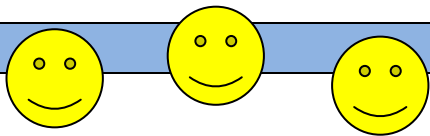
történeti egységéből, mitikus léptékű távolságra repítve őt Jákób és József húsvér alakjától, ahogy a radikális bibliakritika régóta teszi. Mann az ősatyák emlékezetét nevezi megbízhatatlannak, szerinte ők kavarták össze saját történetüket, amikor nagyapjuknak neveztek egy jóval távolibb őst, átruházva a holdvándor tulajdonságát a közelebbi ősré, és viszont. Mann Ábrahám után húzza meg a határt, ahol hozzáférhetünk még a történelemhez, és ezt az alapvetést szinte sulykolja is az olvasóba, hogy ne múlassa el észrevételezni.

Mann nemhívó alapállásából következik, hogy amikor Jákób vagy József Istennel való kapcsolatát igyekszik megfejteni, nem jut messzebb a valláslélektan természetes kategóriáinál. A Freudra jellemző vulgáris ateizmus nem jelenik ugyan meg a regény első kötetében, de érződik, hogy a menny Mann számára valódi istenek helyett az emberi képzelettel van tele, ezért a velük való beszélgetés sem több annál, mint amit az emberi képzelet valóságosnak tart. A Mann által leírt imák úgy hatnak rám, mint mikor egy vak próbálja leírni a színeket. Lehet gazdag a leírása, de hiányozni fog belőle a közvetlen tapasztalás. Ez a nemtudás választja el Mann regényét is a bibliai történettől. Amikor a természetes világ természetes dolgairól ír, beleértve a természetes ember természetfelettiről való elmélkedését, Mann úgy fogja meg a valóságot, mint mikor egy szarvasbogarat találunk és azt betesszük egy üvegbe, hogy megfigyeljük. Amikor viszont az Istennel való kapcsolatáról ír, az olyan távoli és közvetett, mintha távcsővel követne egy madarat, amit nem tud elkapni és közelről szemügyre venni, mert folyton elillan előle – és talán maga is ezt akarja.

A *József és testvérei* egy nagyon régi és egzotikus világba kísér, ahol valódi emberek kissé furcsa, de felismerhető mintázatú és összességében elképzelhető életet élnek. Még az is valódi, amilyen lenyomatot hagy e régi emberek lelkében a vallásos tapasztalás, vagy legalább az azzal kapcsolatos hit. A regény istene azonban egyetlen pillanatig sem hat valódinak. Ehhez nem elég a beleézés és a képzelet. Aki találkozott vele, az máshogy beszél, mint akinek nincs közvetlen tapasztalata, mert ha József Istene valódi, akkor nem hasonló a képzelethez, és a pusztai képzelet nem is képes őt megragadni. Mann regényéből nekem egyelőre e találkozás hitelessége hiányzik. Nem a róla való beszéd, nem a képzelet gazdagsága, hanem maga a találkozás. A *József és testvéreit* olvasva egy lassan hömpölygő tájat néztem, benne különös, de megfogható emberekkel, fölöttük viszont nem volt nyitott az ég, a tekintet megáll a csillagoknál és a boltozatnál, amely mögött a tényleges menny kezdődhetne. Mann a természetfelettiben hívő természetről ír, a természetfelettiről nincs igazi mondanója.

Szabados Ádám

Forrás: <https://divinity.szabadosadam.hu/?p=26090>

GYEREKSAROK

Boldog születésnapot!

Szeretettel köszöntjük az októberi ünnepeket!

Tarsoly Barnabás (okt. 8.) Horváth Nándor (okt. 16.)
Hunyady Balázs (okt. 25.) Tarsoly Abigél (okt. 30.)

SZÜLETÉSNAPOSOK

Szeretettel köszöntjük októberben született testvéreinket!

Ádány Mihályné (okt. 1.)
Barabás Júlia (okt. 1.)
Szűcs-Józsa Sára (okt. 2.)
Polányi Károly (okt. 3.)
Nagy Viola (okt. 4.)
Gulyás Jenő (okt. 16.)
Sebegyinszki Janka (okt. 16.)

„Kérlek titeket atyámfiai az Istennek irgalmasságára, hogy szánjátok oda a ti testeteket élő, szent és Istennek kedves áldozatul, mint a ti okos tisztelgeteket.” (Rm 12,1)

Az odaszánás egy döntés, amit saját akaratunkból hozunk. Ha olvasunk valamit a Bibliából, ami szíven ütött, vagy egy tanítást hallottunk, ami megmozgatja a szívünket, és változást hoz létre, és ha eljut a szívünkig, ebből lesz egy odaszánt szív. Pétert megkérdezte az Úr Jézus, hogy „*Jobban szeretsz-é engem ezeknél?*” Az odaszánt szívben szeretet van a feltámadott Úr Jézus iránt. Akit szeretsz, annak elsőbbsége van. Van egy parancs: „*Szeresd az Urat, a te Istenedet!*” Nagyon sok háttérzaj vesz körül minket, és elfelejtjük, hogy kinek szántuk oda magunkat. Ne befolyásoljon titeket, ha láttok olyan embereket, akik nem adták át a szívüket teljesen az Úr Jézusnak. Ti legyetek azok, akik mindennél jobban szerettek a Megváltót!

Lukács Edit

Gyülekezeti alkalmak

- **Vasárnap:**
9,15 óra: Imaóra, Bibliakörök
10 óra: Istentisztelet
17 óra: Istentisztelet
- **Csütörtök: 18,30 óra:**
Bibliaóra
- **Péntek: 18 óra** IFI-alkalom

Október 9-én tartjuk hagyományos Hálaadónapi alkalmunkat.

„Aki hálával áldozik, az dicsóít engem, és aki az útra vigyáz, annak mutatom meg Istennek szabadítását.” (Zsolt 50,23)

Betegeink

Ádány Mihályné
Czifranics Győző
Kálmán Imréné
Pintér Tibor
Simon Lászlóné
Sztasák Mihályné
Tokaji Istvánné
Vétek Ferencné

„Eldöntött dolog már, amiről kijelentést kaptál, hamarosan célhoz ér, és nem okoz csalódást. Ha késik is, várd türelemmel, mert biztosan bekövetkezik, nem marad el. Az elbizakodott ember nem őszinte lelkű, de az igaz ember a hite által él.” (Hab 2, 3-4)

Vers

Örökkévalóság

*...amelyben egyé lesz a tűz a vízzel,
ami belé hull, lángol, mégsem ég el;
alámerül, benne mégsem vész el!*

*Az idő egymásutánjára fűzött
kapcsolatok gyöngyei szétgurulnak,
új és örök ábrákká alakulnak.*

*Lépések sem tördelik már az ívet,
a kör Középpontja egyformán közel
abban az új, csodás dimenzióban
Isten lénye minket magába ölel.*

Lukátsi Vilma

Felelős szerkesztő: Ádány Judit * Olvasószerkesztő: Kolozs Nagy János

Fotó: Tarsoly Csaba, Zsigovics Géza, egyéb források

Kiadja a Budai Baptista Gyülekezet, 1118 Budapest, Alsóhegy utca 38. www.budaibaptista.hu/joomla/